

РЪКОВОДСТВО ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРПРЕТАТИВНАТА ПРОГРАМА /Базова информация, описание на дейностите, помощни материали/

**Интерпретативна програма
„ГУРМЕ И ВИНО“
предназначана за възрастни**

Базова информация за община Любимец, Ивайловград и Орестиада-биологично биоразнообразие, културно-историческо наследство

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩИНА ЛЮБИМЕЦ

Община Любимец се намира в източната част на Хасковска област. Заема територия от 335 кв.км и се нарежда на шесто място в областта по този показател. На изток граничи с община Свиленград и Република Гърция, на юг - с община Ивайловград и на запад - с общините Маджарово и Харманли.

Жителите на общината наброяват 10 074 души. Средната гъстота на населението е 30 д/кв. км.

Община Любимец има изключително добро транспортно-географско положение. През землището на общината и през самия град Любимец преминават международния път Е-80, който свързва Западна и Централна Европа през София, Пловдив, Хасково, Любимец и Свиленград с Истанбул, Близкия изток, Азия и Северна Африка. Край Любимец прминава и автомагистрала "Марица", която има същото направление както Е-80. Освен шосейният коридор от тук прминава и ж.п. линията от Западната и Централна Европа през София-Пловдив-Димитровград-Любимец за Свиленград, Истанбул и Близкия Изток. През града и общината прминава пътят, който свързва сакарския край с Ивайловград.

Земята на Любимец има дълъг исторически живот, който се мери с хилядолетия. Първите селища в тази област датират от 6 000 година преди новата ера. През тракийското време-третото, второто и първото хилядолетие преди новата ера този край притежава материален и културен възход, който го поставя на едно ниво със забелижителната Средиземноморска култура. По това време то е обитавано от тракийското

племе Одриси, запазило най-дълго етнически облик, създадо държавна организация и висока материална и духовна култура.

В Средновековието този край също живее интензивен и културен живот, следите от който намираме край някои от селищата. През този период християнството - движещо културния и духовен живот през Средновековието е било въведено в този край по-рано от колкото в другите предели на България.

Петстотин години на Османското владичество са период на пълен застои. Селищата западат културния живот секва. Някъде в началото на тези столетия е основано и селището, което днес е град Любимец.

Този край заживява с нови темпове след Освобождението. Той е включен в пределите на България след Съединението на България

В сравнение със съседните територии, тук по-силно се проявява средиземноморското климатично влияние. Водните ресурси на общината се формират главно за сметка на оттока на р. Марица и нейните притоци. От полезните изкопаеми най-често срещани са нерудните изкопаеми. По поречието на р. Марица има разкрити находища от глина.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩИНА ИВАЙЛОВГРАД

Ивайловград е град в Югоизточна България. Намира се в Област Хасково и е административен център на община Ивайловград. Отстои на 335 км югоизточно от столицата София и на 117 км в същата посока от гр. Хасково. В близост до него се намират градовете: Крумовград (на 56 км западно), Маджарово (на 57 км северозападно) и Любимец и Свиленград (съответно на 61 и 69 км северно). Ивайловград е разположен в непосредствена близост до границата с Република Гърция - ГКПП Славеево-Кипринос е отдалечен само на 5 км в източна посока.

Ивайловград е разположен сред крайните източни възвишения на Източните Родопи, в средното течение на р. Арда (реката тече на около 2 км северно от града) и покрай нейните притоци Бяла и Луда река. От север, запад и юг е обиколен от плоския източнородопския рид Сърта, а на изток се открива низината на река Марица. Средната надморска височина на града е 104 м. Недалеч в североизточна посока, в продължение на 36 км, водите на р. Арда пълнят най-дългия язовир в България - „Ивайловград“.

Релефът на региона има добре изразен нискоридов и долинен характер. Хълмовете са изградени от гнайси, амфиболити, шисти, мрамори, гранити, андезити, пясъчници и варовици. Тази даденост е причина за производство на скално-облицовъчни и инертни материали – гнайс, мрамор, туфи, варовик.

В района растат обширни дъбови гори, които са предпоставка за развитие на горско стопанство. В община Ивайловград се намира най-голямото по

	<p>територия Държавно горско стопанство с площ от 50 170 хектара. Като част от Източните Родопи, община Ивайловград се отличава с богато биологично разнообразие. Местната флора и фауна е представена от над 1335 вида растения, 350 вида пеперуди, 21 вида риби, 10 вида земноводни, 26 вида влечуги, 273 вида птици и 59 вида бозайници. Първичен представител на флората е горската растителност. Най-големи площи са заети от дъбовите гори. Срещат се 7 вида дъб, които изграждат чисти и смесени гори. Тук се срещат и средиземноморски съобщества, доминирани от вечнозелената грипа, зеленика. На територията на община Ивайловград се намират защитените местности: "Меандрите на река Бяла", „Хамбар дере“, „Ликана“ и пещерата „Дупката“. Местността "Меандрите на река Бяла" е обявена с цел опазване на уникален за България ландшафт с изключително разнообразие на редки и застрашени видове растения и животни. Обхваща най-атраktivната част от средното течение на Бяла река с красив комплекс от меандри (землищата на селата Железари и Меден бук), където са запазени едни от малкото у нас естествени гори от включения в националната Червена книга източен чинар и лиани. Защитената местност е част от Орнитологично важно място "Бяла река" със световно природозащитно значение. От установените 94 вида птици, 56 имат европейско значение, като тук се срещат 6 от 9-те биомно ограничени вида за България, характерни за средиземноморската зона – испанско каменарче, голям маслинов присмехульник, червеногушо коприварче, малко черноглаво коприварче, белочела сврачка и черноглава овесарка. Районът е постоянно място за хранене и почивка на световнозастрашения черен лешояд и едно от най-важните места в страната за гнездене на орела-змияр, късопръстия ястреб, малкия орел, чухала, горската чучулига, големия маслинов присмехульник и белочелата сврачка.</p> <p>Климатът в Ивайловградско е преходно-средиземноморски и се характеризира с горещо лято и мека зима. Валежите са малко и то предимно през зимата. Почвите са предимно излужени канелени горски.</p> <p>Ивайловград възниква в края на XVI в. в близост до разрушения средновековен български град и митрополистки център Лютица /днес кв.Лъджа/ под името Ортакой, означаващо Средно село, наречен така вероятно поради средищното му местоположение на пътищата от Любимец през Димотика и Софлу за Александрополис /Дедеагач/ и от Смолян и Кърджали за Одрин. През XIXв. до 1912г. градът е изявен духовен, културен и търговски център с около 2000 жители, чийто основен поминък е търговия, бакърджийство, калайджийство, бубарство, терзийство, яхнаджийство. След като получава независимостта си до 1923г. Ортакой приема много бежанци от Мала Азия и Източна Тракия. По време на османското присъствие и през епохата на българското Възраждане сведенията за района са оскъдни. В по-голямата си част те се</p>
--	---

отнасят за времето след Освобождението и изясняват икономическото, стопанското и политическото състояние на Одринския вилает и най-вече неговите важни средища Одрин, Димотика и Софлу. В тях се споменава и за Ортакьойската каза като малка и незначителна област в обширния вилает. Поради междуособиците в Османската империя, кърджалийските набези и в търсене на по-добър поминък в края на XVIIIв. и през XIXв. започва масово изселване на българското население към Мала Азия.

След Руско-турската освободителна война, според решенията на Берлинския конгрес – 1878г., Ивайловградския край заедно с други райони от Беломорска Тракия и Македония, остават подвластни на Османската империя. Преселническите движения са към пределите на новоосвободена България. Към Северна Тракия и Добруджа се отправят стотици български семейства.

През лятото на 1913 г. в Гюмюрджинска област е образувано т.нар. Гюмюрджинско автономно управление с председател Хафъз Сали. Автономистите “ефективно” използват периода до възстановяването на българското административно управление в беломорските райони и на 29 юли 1913 г. пристигат в Ивайловград. През м. септември и октомври местното българско население е оставено на произвола на развилнелите се башибозуци, дезертъори от турската армия, гръцки и албанско шовинисти, водени от Иляз бей. Селата Камилски дол, Сив кладенец, Покрован, Хухла, Горно Луково, Горноселци, Гугутка, Попско и Драбишна са опожарени, а населението – 335 мъже, жени, деца и старци, са посечени. Унищожени са стотици къщи, църкви, училища, читалища. За този небивал геноцид проф. Любомир Милетич пише в книгата си “Разорението на тракийските българи”: “...всички са пострадали и то толкова много, че Ортакьойската околия може да се каже най – нещастна между пострадалите околии на Нова България”. И до днес тази книга се пази като особено скъпа реликва в тези селища, за да помнят идните поколения онези “мълчаливи герои” и тяхната саможертва в името на свободата. Пълното обезбългаряване на Ивайловградския край е предотвратено след намесата на 28-ми пехотен полк и четите на прославените тракийски войводи Димитър Маджаров и Руси Славов. Разказите на преживели събитията българи, записани по-късно, разкриват съдбата на хилядите мирни жители, прогонени от родните места. След подписването на мирните договори започва бързо социално – икономическо и културно възраждане на Ивайловградския край. Създават се институциите, организациите, ведомствата и структурите на българската държавност. През октомври 1913 г. е открито първото българско училище в Ивайловград с 354 ученика, днешното СОУ “Христо Ботев”, а през 1914 г. е създадено читалището, което и днес продължава да съхранява и популяризира българщината.

През 1932 г. се ражда идеята за изграждане на паметник на загиналите от

Ивайловградска околия през войните 1912 – 1913 г. и 1915-1918 г. Съставен е Инициативен комитет, който събира средства от дарения и организира тържественото откриване на връх Черни рид на 21 юни 1937г. Паметникът представлява 18 м. внушителен обелиск с барелеф – Орденът за храброст. В подножието му е построена костница на загиналите в боевете. И до днес този монумент, както и десетките паметни плочи в община Ивайловград, напомнят за страшната кървава драма, която преживява населението от този край.

През 1996 г. Инициативен комитет, с участието на председателя на СТДБ, председателите на тракийските дружества в Хасково, Кърджали и Ивайловград, Кмета на община Ивайловград, бизнесмени и видни общественици, събра средства от дарения и изгражда мемориален комплекс “Илиева нива” край с. Глумово, община Ивайловград, състоящ се от паметник на загиналите тракийски деца през 1913 г., параклис “Св. Петка” и тракийска чешма. Всяка година тук се провежда Национален младежки тракийски събор “Илиева нива”, в който участват хиляди тракийци и потомци на тракийски българи от цяла България.

През 1934 г. се извършва преименуване на новоприсъединените след Балканската война селища и Ортакьой получава името Ивайловград.

В най-ново време в Ивайловградския край постепенно започва да се изгражда местна икономика и да се развива селското стопанство и животновъдството. Градят се училища и читалищни сгради, които заемат своето място в духовния живот на региона. Изграждат се междуселищни пътища – необходимо условие за комуникативност, израстват промишлени предприятия. Настъпват дълбоки промени в селото, открит е и последният хидровъзел на каскада Арда – хидровъзел “Ивайловград”.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩИНА ОРЕСТИАДА

Орестиада (Ορεστιάδα, Orestiada) е най – северния град в Гърция и е втория по големина град в префектурата Еврос. Орестиада е най-новият и най-северен град в Гърция, намиращ се почти в края на област Еврос, близо до границата с Турция. Намира се само на 2 км по права линия от река Еврос (Марица), която е естествената граница между Гърция и Турция, и на 64 км от Триетнес (точката, където се пресича границата между Гърция, Турция и България). Населението му е около 22 000 жители (по данни от 2001г.). Орестиада се намира на 2 км западно от бреговете на река Марица, която се явява природна граница между Гърция и Турция. Съвременният град Орестиада е на около 80 години. През древността там е имало малко селце, което според легендите е основано от Орестес – син на Агамемнон и Клитемнестра. Древната Орестиада се е намирала в сегашна Турция.

	<p>Неа Орестиада е един съвременен град, който постоянно се развива и разбира се е най-младият град в Гърция, тъй като е основан в началото на първото десетилетие на 1920 година от емигрантите на стария град, който се намира в района на Одрин. Около площада на Орестиада бие денонощно сърцето на града. Голям брой кафенета и таверни са на разположение, давайки възможност на посетителя да опита вкусни традиционни ястия и с изключително качество вина и ракии, всички от местни производители.</p> <p>Градът Орестиада е създаден от гръцки бежанци, които са родени в района на Одрин и главно предградието Карагац. По тази причина в началото е наречен Неа Карагац или Орестиада сега е един модерен гръцки град, който е характерна извадка за селище с прост градоустройствен план, големи успоредни улици и широки площади, който носи традициите архитектурните планове на Одрин.</p> <p>Орестиада се стреми да играе важна търговска и социална роля в района. Градът разполага с железопътна гара, медицински център, филхармоничен оркестър и хор, а извън селището е разположена захарна фабрика, която обработва отглежданото в региона захарно цвекло. В региона има големи посеви с аспержи, картофи, тютюн, дини и житни култури, в животновъдството основно място заема говедовъдството.</p> <p>През 1999 г. Орестиада става четвъртият град, в който има катедри на Тракийския университет „Демокрит“. Катедрите в Орестиада са по селско и горско стопанство, управление на околната среда и природните ресурси. И двете катедри имат петгодишни курсове на обучение и около 800 учащи. Характерно място, знак за историята на Нова Орестиада, е паметникът, издигнат от фотографа Василис Кириакидис на мястото на първия кладенец и първите къщички в града, заобиколен от пет тополи, които символизират десетилетията на града. Орестиада днес е един съвременен гръцки град, значим земеделски и търговски център в североизточна Гърция, с добра железопътна и шосейна инфраструктура. Градът е характерен пример за бежанско селище с прост градоустройствен план и широки прави улици и площади, който носи традицията и архитектурното наследство на Адриануполи. За съжаление обаче, много малко от старите къщи са останали с някогашния особен начин на строеж, и не е останало почти нищо, което да напомня бежанското градче. Животът в Орестиада е съсредоточен и на двете централни улици („Василеос Константину“ и „Константинуполеос“), които се пресичат на площада, а около тях ще откриете множество пешеходни зони, които улесняват търговската дейност. Освен всичко друго, градът е прочут с бурния си нощен живот, който представлява притегателен център за жителите на северната част от областта. В областта на културата Орестиада има какво да покаже чрез годишните си прояви, превърнали се в традиция, както и с множеството дейности на различните културни институции в региона. В Общинския център за културно развитие на Орестиада функционират освен Библиотека и следните отдели: Консерватория, Театрална трупа, Школа по танци, Живопис, Отдел по изобразително изкуство и</p>
--	--

	Общинска филхармония.
Базова информация за обектите и точките от маршрута	<p>ДЕН 1</p> <p>НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „БРАТОЛЮБИЕ-1884“ ГРАД ЛЮБИМЕЦ</p> <p>НЧ„Братолюбие-1884“ гр. Любимец е едно от първите читалища, изградени в този регион, веднага след Освобождението. Всъщност читалищната дейност се заражда още в края на 50 години на 19 век, когато в училището на Любимец даскал Иванчо въвел българските книги, а неговите последователи създали първата училищна библиотека в селото и поставили първите ученически сказки. Именно учителите са сред най-активните, инициатори за създаването на читалището в Любимец. През 1884г. учителите Петър Митев, Господин Карагъзов и Александър Вапцаров, подкрепени от местни търговци, общественици и земеделци, основават читалище „Братолюбие“. През 1953г. читалището е преименувано в Народно читалище „Септември“, а през 1992г. с решение №43, протокол №9 от 29 април на Общински съвет Любимец е възстановено старото име на читалището– „Братолюбие“. Първият председател на читалището е Петър Митев– учител и общественик, участник в Илинденското въстание. Той е автор на две брошури: „История на училището в с.Любимец-1924г.“ и „От Харманли до Булаир“– 1924г. Паралелно с просветната работа, която се развива в новосформираното читалище, още от самото начало на читалищната дейност се създава първият театрален колектив. За много дълъг период театралната самодейност заема първостепенно място в читалищната работа. Театърът на читалище „Братолюбие“ се превръща в славата и гордостта на Любимец. Театралният колектив е носител на десетки отличия и награди, лауреат е на многобройни фестивали, той е играл на много сцени в съседните градове и села, а също така в София и Пловдив. От сцената на читалищния самодееен театър започват своя творчески път големите български актьори Стойчо Магзалов и проф. Венцеслав Кисьов. Сред най-значимите режисьори на театъра са Атанас Врабчев, д-р Христо Бозалиев, Стойчо Мазгалов, ЛюбенКарабоиков и други. Завинаги в летописа на читалищната театрална самодейност остават имената на актьорите: Венета Стефанова, Люба Порязова, Господин Къркаличев, Калина Старирадева, Тинка Крайчева, Марийка Попова, Мария Мангърова, Петър Мармърров, Георги Иванов, Найден Овчаров, Александър Благоев, Лука Янев и много други. Наред с театралното дело в читалището се развива във времето танцовото изкуство, хоровото пеене, и музикалните школи. Първата читалищна самостоятелна сграда е открита през 1935г., а сегашната сграда на читалище „Братолюбие“ е построена през 1972г. Читалищната библиотека съществува още от създаването на читалище „Братолюбие-1884г.“ и разполага с над 25 000 тома. През годините НЧ</p>

„Братолюбие-1884г.“ се утвърди като духовно средище и истински културен център в община Любимец. Може уверено да се каже, че днес читалището е сред най-динамично развиващите се местни общности, едно истинско училище по изкуство, място за задоволяване на културните потребности на хората от Любимец. Многобройните самодейни състави и колективи и многообразната им дейност в концертни изяви, турнета, участие в национални и международни прегледи и фестивали са доказателство, че любородната искра на будителството, и духовността продължава да свети.

НАЦИОНАЛЕН ФОЛКЛОРЕН ФЕСТИВАЛ КЕХЛИБАРЕН ГРОЗД СЕЛО ЛОЗЕН

Националният фолклорен фестивал „Кехлибарен грозд“ е проект на Народно читалище Просвета-1925“ с. Лозен, обл. Хасково, стартиращ като Национален фестивал за автентичен фолклор „Кехлибарен грозд“. Първите две издания на фестивала се провеждат през 2010 и 2011 година в село Лозен, общ. Любимец. Третото издание на фестивала, през 2012 година, се състоя сред внушителните останки на една от най-добре запазените римски крепости по нашите земи – крепостта Неутзикон над село Мезек, общ. Свиленград. В по-късен етап, през 2013 година фестивалът променя статута си и от фестивал за автентичен фолклор, се превръща във фолклорен фестивал, като по този начин дава поле на изява, освен на съставите представящи изворен фолклор и на такива, които представят и обработен. От 2013 година домакин на Националния фолклорен фестивал „Кехлибарен грозд“ е гр. Харманли. Фестивалът е социален проект, целящ да създаде условия за изграждане на активен диалог между самодейните състави и индивидуални изпълнители от страната, посредством участието им в изданията на фестивала, семинари, изложби и занаятчийски работилници, провеждани по време на фестивалните дни. Всяка година на сцената на фестивала, който се провежда ежегодно, в трите фестивални дни участват над 2000 души - танцови състави и клубове, ансамбли, певчески групи, индивидуални изпълнители, групи представящи народни обичаи, легенди и предания, народни хорове и оркестри. Фестивалът е с конкурсен характер и цели да съхрани и популяризира изворния, автентичен фолклор на България. Да се представи пъстротата на българското фолклорно изкуство и по този начин да съхраним и предадем живото нематериално културно наследство на българина, участващо в изграждането на идентичността ни. Да утвърди присъствието на фолклорното танцово, словесно и музикално – песенно и инструментално изкуство в съвременния живот и да предоставя възможност на многобройните колективи за обществено признание. Насърчаване приемствеността на младото поколение.

СЕЛО ПЛЕВУН

Плевун е село в Южна България. То се намира в община Ивайловград, Област Хасково.

Действителното име на селото е Пелевун. То е второто по големина село в община Ивайловград. Названието е от гръцки произход и означава "Стара гора"; селището е много старо, ярка черта върху облика му са оставили гръцките жители, като и до днес са запазени множество стари къщи от този период. В северозападния край на селото съществува запазено гръцко гробище. Заселено е с българи, потомци на бежанци от Източна Тракия и малоазианци. Населението на селото е християнско. Църквата "Св.Св.Панталеймон и Елена" е една от най-големите в общината и е с историческо значение. По време на Руско-турската освободителна война именно от нея Капитан Петко войвода само с няколко души от четата си стреля и избива главатарите на обсадалия сеището башибозук и така спасява населението на селото от жестоко клане. На връх "Св. Илия" над селото има малък параклис.

ФЕРМА НА СЕМЕЙСТВО ХУСКОВИ В СЕЛО ПЛЕВУН

Пътят на сиренето" започва от овцефермата на семейство Хускови в с. Плевун. "Пътят на сиренето" е туристическа атракция разработена и финансирана по проекта "Новото тракийско злато" с цел, чрез демонстрация на традиционни земеделски техники и дегустация на домашно приготвени продукти, да се привлекат повече посетители, които да оставят приходи в местната икономика, подобрявайки жизнения стандарт на местното население. При посещение във фермата, гостите имат възможност да се разходят из фермата и да дегустират различни млечни продукти. Те ще могат да видят в реално време как се доят овце, как се подквасва мляко и се прави сирене. Идеята е всеки, който желае да проследи пътя, по който минава млякото, за да се превърне в кисело мляко, масло или сирене. Посещението завършва с дегустация на млечни продукти.

ПРИГОТВЯНЕ И ДЕГУСТАЦИЯ НА ДОМАШНА ТРАХАНА В СЕЛО ПЛЕВУН

Траханата, направена по старинна рецепта от Мала Азия се прави в село Плевун. Траханата се приготвя от земеделския производител Теменужка Матева от село Пелевун. Самата тя приготвя траханата по уникалната рецепта, която няма аналог на съвременния пазар. Хората я знаят от своята баби и прабаби, които са български бежанци от Анадола и са се върнали тук през 1914 г. В тази траханата не се слага нищо друго като подправка освен меруде. Това е трева, която се състои от зелената част на сминдуха и смлените му семена - чимен. С нея са пращали някога мъжете на война, допълни тя. Уникалните трохи се състоят от варен булгур, брашно от лимец и квас с хмел. Сушат се на ленени чаршафи на слънце.

Теменужка Матева е биоградинар и обработва основно земите, които са завещани от дедите на нейния съпруг, наследени от дедите му, които са оземлени след завръщането си в родината. Тя обясни, че знае тайната на градинарството без химия предимно от нейната свекърва Лиляна, която пък ги е наследила от нейната. Теменужка продава зеленчуците и продуктите си основно онлайн.

ТАХАНДЖИЙНИЦА В ИВАЙЛОВГРАД

Тъмен, плътен, леко горчив като натурален шоколад, сусамовият тахън, както казват на тахана в Ивайловградско, се стича топъл по улея между два камъка. Готов е за консумация. Гъстата каша се получава след като ситните сусамови семенца се смелят на голяма каменна мелница "хромел". Както преди сто години, така и сега дребните семенца се потапят в буре с подсолена вода, пречистват се от падналите на дъното песъчинки, мият се в друг съд, сушат се, пекат се на слаб огън във фурна на дърва. „Всъщност термичната обработка на семенцата е минимална, а майсторлъкът е в тънката граница между сушенето и печенето на сусама. Това определя и вкусовите качества на тахана“, отбелязва Димо Каракехайов, трето поколение таханджия. Работилничката му е малка, намира се в края на града, а ароматът на изпечен сусам ще ви дръпне от улицата при голямата старинна пещ.

ВИНАРНА ЯМАНТИЕВИ

Избата се намира в Ивайловград, който е разположен в крайните дялове на Източните Родопи, Южна България. Средиземно или Бяло море е само на 70 км. и носи т.нар. „бял вятър“, който влияе изключително благотворно на ароматните характеристики на гроздето. Районът е полухълмист, с канелено-горски почви. Лозята са изцяло собствени насаждения на около 20 години, разположени в покрайнините на Ивайловград. Засаждат провокативни лозови насаждения от сортовете: Сира, Пино Ноар, Шардоне, Траминер, Вионие, Аликант Буше и Мускато Бианко. С традиционните Мерло и Каберне Совиньон, палитрата е пълна и заразяваща и най-претенциозните ценители.

2 ДЕН

ОБЩИНСКИ ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ-ИВАЙЛОВГРАД

Общинският исторически музей се помещава в сградата на бившата градска баня, която представлява живописна бяла сграда, реставрирана от община Ивайловград през 2009 г. Сега тук се помещават сбирките, посветени на археологическото, културното и историческо наследство на Ивайловград. Старото име на града е Ортакъой, което в превод означава "село по средата". Наследството на Ивайловградчани е представено чрез множество ценни находки от античната епоха, Средновековието,

Османския период, Руско-турската освободителна война, както и икони, стари снимки и карти и запазени предмети от бита на Родопите.

ЕТНОГРАФСКИ МУЗЕЙ „ПАСКАЛЕВА КЪЩА“-ИВАЙЛОВГРАД

Паскалевата къща типична бубарска къща от края на 19 век. Тя е архитектурен паметник на културата. Изградена е от кирпич, споена глина, измазана отвън с вар. Приземният етаж е превърнат в бубарски салон, по южните ъгли на който са разположени дървени миндери (сидери). В салона са изложени народни носии, оръдия на труда, технология за отглеждане на буби, копринени конци и изделия. Южната фасада е цялата с прозорци с дървени капаци. По стените под прозорците са сковани дървени миндери с дюшеци и възглавници, покрити с домашно тъкани миндерлъци и бели покривки, обшити с дантели. В тази стая е дълбокият вграден долап за постелките и килимите. Тук е и малката масичка, на която се поставят купичките за смокиново сладко и подносът за кафе. Над нея е иконостасът, украсен с резба. В съседство с вратата е малка полукръгла ниша, където се поставя лампа с цветно стъкло и рисунки, купена от Одрин - достойнството на всяка заможна фамилия.

ВИЛА АРМИРА

Един от най-интересните паметници от епохата на Римската империя – вила „Армира“, се намира в Южна България, на 4 км югозападно от Ивайловград. През 1964 г., при строеж на язовир строителите случайно попадат на следи от антична сграда. При последвалите археологически разкопки са разкрити останки от крайградска вила от периода на римското владичество по наши земи. Тя става популярна под названието вила „Армира“, по наименованието на малката рекичка, приток на река Арда, на брега на която е построена. Вилата е луксозна, със забележителна планова схема, пищна мраморна украса и оригинални подови мозайки. Тя е един от най-ранните и най-точно датирани вилни комплекси от римско време, проучени до момента в България, и най-богатият частен дворец от този период, разкрит в днешните български земи. Построена е през втората половина на I в. н.е. от виден тракийски аристократ като център на голямо поземлено владение в долината на река Армира. На площ от 3600 кв. м, сред красива градина за разходки, се е издигала внушителна двуетажна жилищна сграда с панорамна тераса и значителен брой различни помещения, ограждащи под формата на буквата “П” открит басейн в средата. Само на първия етаж помещенията са били 22.

С течение на времето вилата става тясна за нейните собственици и в началото на III в. е била разширена на изток с изграждане на просторна зала за гости – триклиниум, и сервизни помещения към нея. В част от сградата е имало римска отоплителна система – хипокауст, следи от която

	<p>се виждат и днес. Още през първата половина на II в. към вила „Армира“ се създава ателие за художествена обработка на добивания в околностите ѝ бял мрамор, като тук са поканени да работят майстори от град Афродизия в Мала Азия, известен с най-голямата през римската епоха скулптурна школа в света. Благодарение на тях вилата постепенно придобива блясък и разкоша на истински дворец от Римската империя. Целият първи етаж е бил облицован със съвършено изработени мраморни плочи и пана. Те покривали стените на коридорите и всички представителни помещения от пода до тавана, както и самият басейн, около който е имало стенна колонада и красива ограда. При разкопките са намерени почти 3000 фрагмента от мрамор в много добро състояние. По обем, разнообразие и качество на мраморната украса вила „Армира“ остава единственият подобен паметник не само в днешните български земи, но и в границите на някогашните римски провинции на Балканите, а стенната ѝ декорация я прави уникален паметник на античната архитектура и изкуство. Подовете на всички помещения и коридори са били покрити с високохудожествени мозайки с традиционни за античната живопис мотиви. Особено ценна е мозайката от господарската спалня, в чийто северен край е изваян портрет на собственика от първата половина на II в. с двете му деца – единствените портрети върху мозайка от римската епоха, намерени досега в България. Специален интерес представлява и по-късната мозайка от триклиниума (началото на III в.), с изображение на Медуза Горгона – символ, който се повтаря многократно в декорацията на вилата. Това е най-голямата като количество и разнообразие мозаечна находка в България, надвишаваща по обем всички останали открити мозайки по днешните български земи. След близо 300 години разцвет, през втората половина на IV в. вила „Армира“ е била опожарена и разграбена. Разрушаването ѝ се свързва с голямото опустошение на околностите на Адрианопол през 378 г., когато римската армия под командването на император Валент (364 – 378 г.) е разбита от готите. Вилата е обявена за архитектурен паметник в бр. 67 на Държавен вестник от 1968 г.</p> <p>ПЛОЩАД ДАСИУ С ВПЕЧАТЛЯВАЩИ ШАДРАВНИ И ТЕХНОЛОГИЧЕН ЕЛЕМЕНТ „СЛЪНЧЕВО ДЪРВО“</p> <p>Средище на обществения живот в града е централният му площад. От едната му страна го краси бюстът на Георгиос Стататос, борец от националната съпротива, а в центъра му се издига внушителната статуя на Вселенския патриарх Кирил VI, който през 1821 е обесен в Адриануполи. Неотдавна дейностите по възстановяването на площада, предизвикали първоначално остри реакции от</p>
--	--

страна както на професионалисти, така и на някои жители, в крайна сметка бяха завършени, и новият площад е вече цветен, с впечатляващ фонтан, макар и според някои той да е малко грозен.

3 ДЕН

ИСТОРИЧЕСКИ И ФОЛКЛОРЕН МУЗЕЙ НА ОРЕСТИАДА

Музеят е изложил исторически и фолклорни материали от Източна Тракия, Източна Румелия и Западна Тракия, от периода 1800-1950, предимно на автентични селски и градски традиционни тракийски костюми, църковни съдове, земеделски и професионални инструменти, музикални инструменти и предмети от бита. Най-важните експонати са традиционните тракийски носии и и най-важните дейности на Дружеството са периодични изложби, културни събития и осъществяването на образователни програми. Целта на музея е посетителите, местните жители и чужденци да научат повече за историята на региона, за изкореняването им от незабравимите родини, за начина на живот на първите бежанци в новата Орестиада, за местната традиция и средствата, които били използвани, за да отстоят на трудностите при първото им преселение.

В музея се излага исторически и фолклорен материал от Източна Тракия, Източна Румелия и Западна Тракия от периода 1800-1950 г. По-специално в музея има автентични селски и градски традиционни костюми на траките, църковна посуда, селскостопански и професионални инструменти, музикални инструменти и предмети от бита. Най-важните експонати на музея са традиционните тракийски носии, а най-важните дейности на Асоциацията на музея са периодични изложби, културни събития и функциониране на образователни програми. Целта на музея е да помогне на местните и чуждестранните посетители да се запознаят с историята на района, начина на живот на първите бежанци от Нова Орестиада, традициите в района и средствата, които те са използвали.

ДИВЕЧОВО СТОПАНСТВО В ПЕНТАФОЛУС

Eurothirama е частна ферма, където елени, диви свине и фазани се размножават свободно в големи количества. Комплексът разполага с ресторант, къщи за гости и лятно кафене край басейна.

По-голямата част от фермата е широко отворено пространство, което позволява на посетителите да наблюдават животните в естествената им среда и да се насладят на топлото гостоприемство, както и на много местни традиционни храни и напитки. В комплекса могат да се опитат пресни традиционни яхнии от елени, ястия с барбекю от дива свиня и

	<p>ястия от фазани, заедно със собствено приготвено вино или ракия. През студените месеци дегустирането на храната може да става до камината, а през топлите месеци в градината на открито или край басейна. За приготвянето на храната се използват само местни органични съставки. Фермата е открита през 1997 г. като дивечовъдна станция.</p>
<p>Дегустация на местни ястия и вина</p>	<p>-Дегустация на местни ястия и вина в село Лозен на фестивала Кехлибарен грозд“. /През другите дни от годината обяда и дегустацията на вино се провеждат в местен ресторант в Любимец/ -Посещение на ферма на семейство Хускови в село Плевун с дегустация на домашна храна - Посещение на ферма на семейство Хускови в село Плевун, с дегустация на домашна храна -Посещение на дома на Теменужка Матева в село Плевун, която произвежда тръчно приготвена домашна трахана -Посещение на тахънджийница в Ивайловград -Дегустация на вино във винарна Ямантиев -Посещение на гръцка сладкарница в Орестиада за дегустация на гръцки сладки и кафе -Дегустация на традиционни гръцки храни и напитки в гръцки ресторант;</p>
<p>Участие в празници и фестивали</p>	<p>Участие в събития от празничния календар на община Любимец и община Ивайловград Участие във фолклорния фестивал Кехлибарен грозд, който се провежда в село Лозен.</p>
<p>Стари кулинарни рецепти</p>	<p>ПИТКА ЗА ПРЕСТЪПУЛКА Най-добре е майката сама да приготви питката за престъпулката, за да вложи цялата си енергия, любов и благопожелания към своята рожба. Питката се замесва рано сутрин от бяло пшенично брашно, пресято три пъти. Освен от майката, питката може да се приготви и от друг близък човек, който задължително е с двама живи родители. Според народните вярвания, само така детето може да се предпази от „лоши сили“.Тоз, който меси питката, предава част от своята съдба и сила в нея, затова е важно да е близък човек, който наистина обича детето. Питката няма украса, за да не се разпадне, докато се търкаля. В някои краища на страната, върху нея се прави отпечатък от стъпалата на детенцето и след това се изпича. НЕОБХОДИМИ ПРОДУКТИ: * 1 кг брашно; * 125 г масло; * 2 яйца (единият жълтък отдели за намазване на питката); * 1 ч. л. захар;</p>

- * 1 ч. л. сол;
- * 1 кубче мая;
- * 300 мл вода (ако тестото е много твърдо, можеш да добавиш още);

НАЧИН НА ПРИГОТВЯНЕ:

Пресей брашното. Към него добави солта. Затопли водата и в нея прибави захарта и маята. Получената смес излей в брашното. Накрая добави яйцата, като запазиш единия жълтък за намазване на питката отгоре. Омеси меко и гладко тесто. Раздели го на шест топки. Всяка топка разточни на кръг с дебелина 1-2 см и го намажи с разтопеното масло. Кръгът се навива на руло и се поставя в намаслена тавичка. Така правиш и с останалите пет топки тесто. Остави питката да втаса за 30 мин на топло. Накрая я намажи с останалия жълтък, смесен с малко вода. Питката се пече в предварително загрята фурна на 180 градуса за около 40 мин.

ДОМАШНА ТРАХАНА

- брашно - 3 кг
- мляко - 1 л
- извара - 500 г
- сол - 1 с.л.

мая - 1 купче

ЗА ОВКУСЯВАНЕ

- сол - около 200 г приблизително
- черен пипер смлян - 20 г
- сминдух - 10 г
- лют червен пипер - 2 бр.
- зелен пипер - 6 бр. сладък
- лют пипер - 5 г по желание, смлян
- бахар - 5 г смлян.

В леген се слага мляко мая, сол, колкото поеме брашно и извара, замесва се тесто, което се прехвърля в кофа с капак. Всеки ден се разбърква тестото, което набухва, за да спадне сутрин и вечер. След около 3 дена тестото вече не се издува и това означава, че е готово за овкусяване с подправки. Тестото се прехвърля от кофата в голяма тава, отгоре се поръсва със сол и се разбърква добре, след като поем солта, тестото става малко по-рядко, след което се добавят нарязаните на ситно чушки и или други зеленчуци/тиква, домати или друго/ всички подправки, като може да се намали или или увеличи грамажа им според личния вкус. Измесва се тесто, което се разпределя в няколко тави и се оставя на прохладно място без пряка слънчева светлина, след няколко дена започва водата да се изпарява и да съхне. След около 3 дена се разчупва изсъхналото тесто

	<p>на парчета и пак се оставя да съхне. След около 5 дена вече е изсъхнало хубаво и парчетата се натрошават на прах. Съхранява се в буркани с капак и така може да издържи цяла година.</p>
<p>Разучаване на фолклорни песни, танци, обичаи</p>	<p>СТАР БЪЛГАРСКИ ОБИЧАЙ, ПО КОЙТО СЕ ГАДАЕ КАКВА ЩЕ Е БЪДЕЩАТА ПРОФЕСИЯ НА ДЕТЕТО</p> <p>Това е един обичай, който и до ден днешен се изпълнява от много български семейства. Това е един от малкото обичаи, които са се запазили във времето и се пресъздават и днес.</p> <p>За целта детето вече трябва да ходи стабилно, без да го държиш за ръка, и почти да не пада. Най-често това се случва между първата и втората годинка.</p> <p>Престъпулката съществува от незапомнени времена сред българските традиции и обичаи, свързани с децата и семейството. Той помага на родителите да разберат каква ще е професията на тяхното дете, за да го насочват в правилната посока. В различните краища на България този обичай е познат с различни имена. В района на Гоце Делчев, Хасково и Кюстендил е известен като „престъпулка“, в Смолянско – „преходница“, в Плевен го наричат „пощръпулник“, в Пазарджик „прощапалник“, в Монтана – „прохождана“, а пък в Сливенско – „пристъпник“. Всички тези имена обаче крият едни и същи обредни действия и символика.</p> <p>Щом детето може да ходи самичко, значи е дошъл моментът за престъпулката. Най-добрите дни за извършване на ритуала, според църквата, са: понеделник, сряда (за да не сяда детето, а да е пъргаво) и неделя.</p> <p>На престъпулката се канят бабите и дядовците, най-близките роднини и приятели. В някои краища на България прощъпулникът прилича на погачата, която се прави на 40-ия ден след раждането и на него присъстват само жени и деца.</p> <p>Трапезата трябва да е богата и на нея да присъстват най-вече сладки храни – сладка баница, локум, бисквити, курабийки и т.н.. Това се прави с цел животът на малчугана да е сладък и ведър. Най-важна на трапезата обаче е питката от бяло брашно, която се поднася с мед. Тя е и основен участник в самия ритуал.</p> <p>Идеята на целия ритуал е детето да си избере един от предметите, поставени пред него. Те символилизират различни професии. Към който предмет посегне малчуганът, такава ще е бъдещата му професия. За целта избери няколко предмета, които заедно с таткото да решите на коя професия да съответстват.</p> <p>Ето и няколко идеи:</p> <p>* Книга – писател, учен, учител</p>

	<ul style="list-style-type: none"> * Химикал – журналист * Черпак – готвач, ресторантьор * Стетоскоп – лекар * Ролетка – строител * Линия – архитект * Огледало – фризьор, гримьор * Паспорт – дипломат, пътешественик * Компютърна мишка – ИТ специалист * Портмоне – банкер, финансист * Калкулатор – счетоводител * Черта за рисуване – художник * Музикален инструмент – музикант * Топка – спортист * Самолет – пилот <p>Когато питката е готова и изстине, се постела бял чаршаф на земята. В края на чаршафа се поставят избраните предмети. Питката се търкулва към предметите и подканва детето да тръгне след нея. Ако се търкаля гладко и лесно, детето ще бъде пъргаво и животът му ще бъде лек.</p> <p>Предметите могат да са наредени директно на земята или на маса, шкаф, но трябва да са на такава височина, че детето да може да ги вижда добре и лесно да вземе този, който привлече вниманието му.</p> <p>Според едно старо поверие, ако след прощъпулника детето се спъва много и пада често, майката трябва да занесе метла в църквата, за да я осветят. След това с нея трябва да измете пред детето, за да не пада повече. Така сякаш символично изчиства пътя пред него от препятствия.</p> <p>Първото парче от питката за престъпулката се дава на детето, за да расте здраво и силно. След това майката трябва да раздаде останалите парчета, докато тича и подскача, за да може и нейното дете да бъде пъргаво и живо. Ако на празненството има деца, първо трябва те да се почерпят. Всеки, който си вземе парче от питката, трябва да го натопи в мед и да обиколи масата три пъти, може да тича и да подскача. Вярва се, че така всеки дава от своята сила, за да расте детето жизнено, весело и пъргаво.</p> <p>Всеки, който получи парче, трябва да каже: „Да проходи бързо и голям/а да порасте!“, „Където ходи, все добро да носи!“ и „Където ходиш, празен да не ходиш!“. Гостите могат да направят и други наричания от сърце, с които да орисат добро бъдеще на детенцето!</p>
<p>Описание на маршрута</p>	<p>ДЕН 1</p> <p>1.Посещение на читалището в Любимец-пресъздаване на традиционен обичай от миналото „Престъпулка“, в който ще се включат и участниците в маршрута;</p> <p>2. Посещение на фолклорния фестивал „Кехлибарен грозд“ в село Лозен община Любимец. Фестивалът се провежда 11 и 12 юни 2022г. /През</p>

	<p><i>другите дни от годината вместо посещение на фестивала може да се посетят и наблюдават събития от празничния календар на община Любимец/</i></p> <p>3. Обяд с дегустация на местни ястия и вина в село Лозен на фестивала Кехлибарен грозд“. /През другите дни от годината обяда и дегустацията на вино се провеждат в местен ресторант в Любимец/</p> <p>4. Отпътуване за село Плевун- посещение на ферма на семейство Хускови с дегустация на домашна храна</p> <p>5. Посещение на дома на Теменужка Матева в село Плевун, която произвежда ръчно приготвена домашна трахана</p> <p>6. Отпътуване за Ивайловград</p> <p>7. Посещение на тахънджийница в Ивайловград</p> <p>8.Дегустация на вино във винарна Ямантиев</p> <p>9. Нощувка и вечеря в Ивайловград</p> <p>ДЕН 2</p> <p>1.Посещение на общински исторически музей-Ивайловград;</p> <p>2.Посещение на Паскалевата къща в Ивайловград;</p> <p>3. Посещение на Вила Армира;</p> <p>4.Обяд в ресторант в Ивайловград;</p> <p>5.Отпътуване за Гърция</p> <p>6.Посещение на цветния площад Дасиу, с впечатляващия шадравани технологическия елемент „Слънчевото дърво“;</p> <p>7. Посещение на гръцка сладкарница в Орестиада за дегустация на гръцки сладки и кафе</p> <p>8. Настаняване в хотел в Орестиада;</p> <p>9. Вечеря в гръцки рибен ресторант;</p> <p>ДЕН 3</p> <p>1.Посещение на исторически и фолклорен музей на Орестиада;</p> <p>2.Посещение на дивечово стопанство Evrothirama в Пенталофос – 3.Обяд в дивечовото стопанство;</p> <p>4.Отпътуване към България;</p>
Възраст на участниците	Над 18 години
Препоръчителен брой участници:	Около 30
Препоръчително време:/продължителност/	<p>Тридневен маршрут с 2 нощувки в Ивайловград и в района на Орестиада:</p> <p>1 ден-Любимец Продължителност-около 5 часа</p>

	<p>2 ден Ивайловград Продължителност – около 5 часа</p> <p>3 ден Орестиада Продължителност – около 3 часа</p>
Цели:	<p>-Създаване на интерес към храната, напитките и историята в региона</p> <p>-Предоставена възможност за изява и включване на всеки участник в дейности като дегустация и др.</p>
Задачи	<p>ДЕН 1</p> <p>1.В оборудвано помещение в читалището в Любимец се предоставя информация за обичая Престъпулка.пресъздаване на традиционен обичай от миналото „Престъпулка“, в който се включват и участниците в маршрута. Демонстрира се обредното замесване на питка</p> <p>2. Представяне на информация за фолклорния фестивал „Кехлибарен грозд“ в село Лозен община Любимец. На който се пресъздават обичаи и традиционни игри, представят се народни песни и танци. Фестивалът се провежда 11 и 12 юни 2022г. /През другите дни от годината вместо посещение на фестивала може да се посетят и наблюдават събития от празничния календар на община Любимец/</p> <p>3. Осигуряване на обяд с дегустация на местни ястия и вина в село Лозен на фестивала Кехлибарен грозд“. /През другите дни от годината обяда и дегустацията на вино се провеждат в местен ресторант в Любимец/</p> <p>4. Предоставяне на информация и дегустация на домашна храна във ферма на семейство Хускови в село Плевун</p> <p>5. . Предоставяне на информация и дегустация на ръчно приготвена домашна трахана в дома на Теменужка Матева в село Плевун</p> <p>6. Предоставяне на информация и дегустация тахън от тахънджийница в Ивайловград</p> <p>9.Предоставяне на информация за винарна Ямантиев и дегустация на вино</p> <p>10. Осигуряване на вечеря в Ивайловград</p> <p>ДЕН 2</p> <p>1.Предоставяне на информация за общински исторически музей-Ивайловград</p> <p>2.Предоставяне на информация за Паскалевата къща в Ивайловград</p> <p>3. Предоставяне на информация за Вила Армира;</p> <p>4.Осигуряване на обяд в ресторант в Ивайловград;</p> <p>5.Отпътуване за Гърция</p> <p>6.Предоставяне на информация за цветния площад Дасиу, с впечатляващия шадравани технологическия елемент „Слънчевото дърво“;</p>

	<p>7. Осигуряване на посещение на гръцка сладкарница в Орестиада за дегустация на гръцки сладки и кафе</p> <p>8. Настаняване в хотел в Орестиада;</p> <p>9. Осигуряване на вечеря в гръцки рибен ресторант;</p> <p>ДЕН 3</p> <p>1.Предоставяне на информация за исторически и фолклорен музей на Орестиада</p> <p>2.Предоставяне на информация за дивечово стопанство Evrothirama в Пенталофос</p> <p>3.Осигуряване на обяд в дивечовото стопанство;</p> <p>4.Отпътуване към България</p>
<p>Дейности на интерпретатора:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Представя се на групата и представя програмата; ➤ Представя правилата за придвижване и безопасност на участниците; ➤ Предоставя базова информация за общините включени в маршрута и това което наблюдават и е обект на дейностите в момента; ➤ Организира дейностите – дава указания и ги ръководи; ➤ Води участниците по маршрута и отговаря за тяхното поведение и безопасност. 	<p>Дейности на участниците:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Спазват установения от интерпретатора ред и правила за безопасност; ➤ Участват в дейностите предложени от интерпретатора; ➤ Обсъждат и дават предложения за хода и темпа на движение и възможното обогатяване на дейностите; ➤ По подходящ начин оценяват програмата по отношение на атрактивност, полезност, изпълнимост, адекватност на възрастовата група на участниците.
<p>Заклучение/обобщение: Екскурзоводът повтаря отново с участниците някои от новите думи, предоставена информация, коментира игрите за да получи обратна връзка за начина на възприемане и степента на заинтересованост на участниците. Насърчава ги да изкажат свое мнение и да внесат собствен елемент в игрите./По преценка и наличие на време/</p>	
<p>Очакван ефект/резултат:</p> <p>Образователен: Участниците се запознават с факти и образи от историята и настоящето на региона и територията на трите общини. Забавлявайки се, усвояват нови знания и умения.</p> <p>Възпитателен: Прекараното време на открито и извършваните колективни дейности създават умения за работа в екип и взаимопомощ.</p>	

ПОДРОБНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА МАРШРУТА „ГУРМЕ И ВИНО“ предназначен за възрастни

Предвид международната епидемична обстановка свързана с COVID-19, не всички ГКПП са отворени за преминаване. От началото на епидемията, през по-голямата част от годината, ГКПП Кипринос-КППП Славеево е затворено за преминаване и в двете посоки на границата. Вариант за пътуване до Гърция е през КППП К.П.Войвода- ГКПП Орменион.

Разработени са 2 варианта на маршрут „Синергия“, в зависимост през кой ГКПП ще се преминава.

ВАРИАНТ 1 -с преминаване през ГКПП Кипринос-КППП Славеево

Началото на първия ден на маршрута е предвидено да започне в 10:00 часа. Сборният пункт е на площада пред читалището.

В НЧ „Братолюбие-1884“ град Любимец се предоставя информация за обичая Престъпулка. Пресъздава се традиционен обичай от миналото „Престъпулка“, в който се включват и участниците в маршрута. Демонстрира се обредното замесване на питка. Водачът на групата предоставя информация за НЧ „Братолюбие-1884“ град Любимец, за дейността им да съхраняват и популяризират българския фолклор и традиции. За това, че читалището популяризира и много обичаи, както и обичая Престъпулка, , който сега ще се пресъздаде с участието на всички присъстващи.

Дава се обща информация за обичая. Извършва се демонстрация на месене и точене на питка. В месенето и точенето се включват и участниците.

Продължителността на дейността е около 40 минути и се предвижда да приключи около 10:40 часа.

В 11:00 часа с организиран превоз групата потегля от Любимец/от паркинга до общината/ за село Лозен. Разстоянието от град Любимец до село Лозен е 6 км. Предвижването до там става за около 10 минути. В 10:50 часа участниците са в село Лозен ина фестивала Кехлибарен грозд.

Участниците получават информация за фестивала и имат възможност да наблюдават програмата до 12:30 часа.

Приключването на дейността се предвижда около 12:30 часа. След приключване на маршрута следва обяд с местни храни и напитки на фестивала.

Участниците ще получат информация за поддържането на природата чиста и грижите за нея. След приключване на обяда, те почистват мястото и поставят табелки с послание "Моля, обичайте природата. Боклука в торбата".

Обяда приключва в 13:30 часа и следва отпътуване за село Плевун, община Ивайловград. Разстоянието до там е 86 км. Придвижването до там става за около 1 час и 30 минути или до 15:00 часа. Възможно е да се направи почивка по средата на пътуването при язовирната стена на река Арда.

В 15:00 часа се пристига в село Плевун. До 15:30 часа се разглежда селото. Предоставя се базова информация.

В 15:30 часа се посещава ферма на семейство Хускови в село Плевун, където следва беседа и дегустация на домашна храна. Дейността продължава до 16:00 часа

В 16:00 часа се посещава дома на Теменужка Матева в село Плевун, където следва беседа и дегустация на домашно приготвена трахана. Дейността продължава до 16:30 часа

Следва отпътуване за Ивайловград. Разстоянието е 22 км и се изминава за 30 минути. До 17:00 часа.

В 17:00 часа се посещава тахънджийница в Ивайловград, където следва беседа и дегустация. Дейността продължава до 17:30 часа

В 17:30 часа се посещава винарна Ямантиев, където следва беседа и дегустация. Дейността продължава до 18:00 часа

Следва настаняване в хотела и свободно време за разглеждане на града.

В 19:00 часа е осигурена вечеря в местен ресторант.

Вторият ден започва с осигурена закуска за всички участници.

В 10:00 часа се предвижда посещение на общински исторически музей-Ивайловград, в който участниците освен базовата информация от водача ще получат и беседа и ще разгледат музея. Тази дейност ще приключи около 10:30 часа.

В 10:30 часа участниците посещават етнографски музей „Паскалевата къща“ в Ивайловград. Участниците освен базовата информация от водача ще получат и беседа и ще разгледат къщата. Тази дейност ще приключи около 11:00 часа.

В 11:00 часа участниците посещават вила „Армира“. Участниците освен базовата информация от водача ще получат и беседа и ще разгледат вилата. Тази дейност ще приключи около 11:30 часа.

От 11:30 до 12:00 часа се разглежда центъра на Ивайловград

От 12:00 часа до 13:00 часа е предвиден обяд в местен ресторант в Ивайловград.

В 13:00 часа участниците с организиран превоз, ще се отправят към квартал „Славеево“ разположен на около 5 км от центъра на града. Там е КППП, през който ще преминат в Кипринос Гърция. Разстоянието от Ивайловград до Орестиада е 45 км и се изминава за около 50 минути. Предвижда се в Орестиада да се пристигне около 14:00 часа.

В 14:00 часа участниците ще посетят и разгледат цветния площад Дасиу, с впечатляващия шадраван и технологическия елемент „Слънчевото дърво“. Те ще получат базова информация за площада, града и неговите забележителности. Тази дейност ще приключи около 14:30 часа.

В 14:30 часа следва посещение на гръцка сладкарница в Орестиада за дегустация на гръцки сладки и кафе

Следва настаняване в хотел и свободно време за разглеждане на града.

В 19:00 часа е осигурена вечеря в гръцки рибен ресторант.

Третият ден започва с осигурена закуска за всички участници.

В 10:00 часа се предвижда посещение на исторически и фолклорен музей на Орестиада, в който участниците освен базовата информация от водача ще получат и беседа и ще разгледат музея. Тази дейност ще приключи около 11:00 часа.

В 11:00 се отпътува за Пенталофос, където ще се посети дивечово стопанство Evrothirama, което е на разстояние 48 км. Пристигане в 11:40. Предвидено е разглеждане на стопанството до 13:00 часа

От 13:00 часа до 14:00 часа е предвиден обяд в дивечово стопанство Evrothirama
В 14:00 се отпътува за България през ГКПП Орменион -КПП К.П.Войвода, разположен на около 22 км и се изминава за около 25 мин или към ГКПП Кипринос-КПП Славеево, който е на около 20 км и се изминава за около 20 минути. /Предвид КОВИД обстановката не всички ГКПП са отворени за преминаване/

ВАРИАНТ 2-с преминаване през КПП К.П.Войвода- ГКПП Орменион

Началото на първия ден на маршрута е предвидено да започне в 10:00 часа от град Ивайловград

В 10:00 часа се предвижда посещение на общински исторически музей-Ивайловград, в който участниците освен базовата информация от водача ще получат и беседа и ще разгледат музея. Тази дейност ще приключи около 10:30 часа.

В 10:30 часа участниците посещават етнографски музей „Паскалевата къща“ в Ивайловград. Участниците освен базовата информация от водача ще получат и беседа и ще разгледат къщата. Тази дейност ще приключи около 11:00 часа.

В 11:00 часа участниците посещават вила „Армира“. Участниците освен базовата информация от водача ще получат и беседа и ще разгледат вилата. Тази дейност ще приключи около 12:00 часа.

От 12:00 часа до 13:00 часа е предвиден обяд в местен ресторант в Ивайловград.

Обяда приключва в 13:00 часа и следва отпътуване за село Плевун, община Ивайловград. Разстоянието до там е 24 км. Придвижването до там става за около 30 минути или до 13:30 часа. Възможно е да се направи почивка по средата на пътуването при язовирната стена на река Арда.

В 13:30 часа се пристига в село Плевун. До 14:00 часа се разглежда селото. Предоставя се базова информация.

В 14:00 часа се посещава ферма на семейство Хускови в село Плевун, където следва беседа и дегустация на домашна храна. Дейността продължава до 15:00 часа

В 15:00 часа се посещава дома на Теменужка Матева в село Плевун, където следва беседа и дегустация на домашно приготвена трахана. Дейността продължава до 16:00 часа

Следва отпътуване за Ивайловград. Разстоянието е 22 км и се изминава за 30 минути. До 16:30 часа.

В 16:30 часа се посещава тахънджийница в Ивайловград, където следва беседа и дегустация. Дейността продължава до 17:00 часа

В 17:00 часа се посещава винарна Ямантиев, където следва беседа и дегустация. Дейността продължава до 17:30 часа

Следва настаняване в хотела и свободно време за разглеждане на града.

В 19:00 часа е осигурена вечеря в местен ресторант.

Вторият ден започва с осигурена закуска за всички участници.

След закуската се отпътува към община Любимец.

В 10:00 часа с организиран превоз групата потегля от Ивайловград за село Лозен-община Ивайловград. Разстоянието от град Ивайловград до село Лозен е 50 км. Предвиждането до там става за около 1 час. В 11:00 часа участниците са на фестивала в село Лозен.

фестивала Кехлибарен грозд.

Участниците получават информация за фестивала и имат възможност да наблюдават програмата до 12:30 часа.

Приключването на дейността се предвижда около 12:30 часа. След приключване на маршрута следва обяд с местни храни и напитки на фестивала.

Участниците ще получат информация за поддържането на природата чиста и грижите за нея. След приключване на обяда, те почистват мястото и поставят табелки с послание "Моля, обичайте природата. Боклука в торбата".

Обяда приключва в 13:30 часа и следва отпътуване за град Любимец. Разстоянието от село Лозен до град Любимец е 6 км. Предвиждането до там става за около 10 минути. В 13:40 часа се пристига в В НЧ „Братолюбие-1884“ град Любимец.

В НЧ „Братолюбие-1884“ град Любимец се предоставя информация за обичая Престъпулка. Пресъздава се традиционен обичай от миналото „Престъпулка“, в който се включват и участниците в маршрута. Демонстрира се обредното замесване на питка. Водачът на групата предоставя информация за НЧ „Братолюбие-1884“ град Любимец, за дейността им да съхраняват и популяризират българския фолклор и традиции. За това, че читалището популяризира и много обичаи, както и обичая Престъпулка, се пресъздава с участието на всички присъстващи.

Дава се обща информация за обичая. Извършва се демонстрация на месене и точене на питка. В месенето и точенето се включват и участниците.

Продължителността на дейността е около 1 час и се предвижда да приключи около 15:00 часа.

Следва настаняване в хотел в Любимец.

Следва свободно време за разглеждане на града.

В 19:00 часа е осигурена вечеря в местен ресторант

Третият ден започва с осигурена закуска за всички участници.

След закуската се отпътува към община Гърция.

В 10:00 часа с организиран превоз групата потегля от Любимец през КППП К.П.Войвода-ГКПП Орменион за Орестиада, Гърция.

Разстоянието от Любимец до Орестиада е 70 км и се изминава за около 1 час и 20 минути. Предвижда се в Орестиада да се пристигне около 11:10 часа.

В 11:10 часа се предвижда посещение на исторически и фолклорен музей на Орестиада, в който участниците освен базовата информация от водача ще получат и беседа и ще разгледат музея. Тази дейност ще приключи около 12:00 часа.

В 12:00 часа участниците ще посетят и разгледат цветния площад Дасиу, с впечатляващия шадраван и технологическия елемент „Слънчевото дърво“. Те ще получат базова информация за площада, града и неговите забележителности. Ще се направи и разходка в центъра на Орестиада. Тази дейност ще приключи около 12:30 часа.

От 12:30 часа до 13:30 часа е предвиден обяд в гръцки ресторант.

От 13:30 до 14:30 е предвидено свободно време за разглеждане на града

От 14:30 до 15:00 посещение на гръцка сладкарница в Орестиада за дегустация на гръцки сладки и кафе

В 15:00 се отпътува за България през ГКПП Орменион -КПП К.П.Войвода в посока Любимец и Ивайловград.